C/2025/6668

11.12.2025.

Reģistrācijas pieteikuma publikācija saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2024/1143 15. panta 4. punktu

(C/2025/6668)

Pēc šīs publikācijas dalībvalsts vai trešās valsts iestādes vai fiziska vai juridiska persona, kurai ir leģitīmas intereses un kura ir iedibināta vai ir rezidents trešā valstī, saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2024/1143 ([1]) 17. pantu trīs mēnešu laikā no šīs publikācijas datuma var iesniegt Komisijai iebildumu.

VIENOTAIS DOKUMENTS

Lauksaimniecības produktu cilmes vietas nosaukumi un ģeogrāfiskās izcelsmes norādes

“Sapin de Noël du Morvan”

ES Nr.: PGI-FR-03379 – 16.12.2024.

1. **Nosaukums(-i)**

“Sapin de Noël du Morvan”

2. **Ģeogrāfiskās izcelsmes norādes veids**

ACVN ☐ AĢIN ☒

3. **Valsts, pie kuras pieder noteiktais ģeogrāfiskais apgabals**

Francija

4. **Lauksaimniecības produkta apraksts**

4.1. *Lauksaimniecības produkta klasifikācija saskaņā ar kombinētās nomenklatūras pozīciju un kodu, kā norādīts Regulas (ES) 2024/1143 6. panta 1. punktā*

06 – VEĢETĒJOŠI KOKI UN CITI AUGI; SĪPOLI, SAKNES UN TAMLĪDZĪGAS AUGU DAĻAS; GRIEZTI ZIEDI UN DEKORATĪVI ZAĻUMI

0604 – pušķiem vai dekoratīviem nolūkiem noderīgas svaigas, kaltētas, krāsotas, balinātas, piesūcinātas vai citādi apstrādātas lapas, lapoti zari un citas augu daļas bez ziediem un ziedpumpuriem, stiebrzāles, sūnas un ķērpji

4.2. *Ar reģistrēto nosaukumu apzīmētā lauksaimniecības produkta apraksts*

“Sapin de Noël du Morvan” ir dekoratīvs koks, kas ir nocirsts vai iestādīts podā un ko patērētāji tradicionāli izmanto mājas dekorēšanai Ziemassvētku laikā.

“Sapin de Noël du Morvan” eglītes tiek pārdotas nocirstas vai iestādītas podā. Tās var būt šādu sugu egles:

— *Abies nordmanniana* (Kaukāza jeb Nordmaņa baltegle),

— *Abies procera (syn. nobilis)* (staltā baltegle),

— *Picea abies* (parastā jeb Norvēģijas egle).

([1]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2024/1143 (2024. gada 11. aprīlis) par ģeogrāfiskās izcelsmes norādēm vīnam, stiprajiem alkoholiskajiem dzērieniem un lauksaimniecības produktiem, kā arī garantētu tradicionālo īpatnību produktiem un lauksaimniecības produktu fakultatīviem kvalitātes apzīmējumiem un ar ko groza Regulas (ES) Nr. 1308/2013, (ES) 2019/787 un (ES) 2019/1753 un atceļ Regulu (ES) Nr. 1151/2012 (OV L, 2024/1143, 23.4.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1143/oj).

“Sapin de Noël du Morvan” atbilst šādiem estētiskajiem kritērijiem:

— proporcionāla un simetriska forma,

— regulāri izvietoti un blīvi zari,

— tumši zaļas skujas [parastajam] eglēm un Nordmaņa balteglēm un zilganzaļas – staltajām balteglēm,

— svaigs stāvoklis, kas saistīts ar vēlīnu nociršanu vai izrakšanu.

Ziemassvētku eglīšu augstums ir no 40 cm līdz 15 m cirstām eglītēm un no 60 cm līdz 2 m podos iestādītām eglītēm.

Ir aizliegti koki, kas audzēti konteineros, koki, kas ir pārklāti ar biezu vai plānu mākslīgā sniega vai apsarmojuma kārtu, kā arī koki, kas apstrādāti ar krāsvielu.

Noteiktie estētiskie kritēriji

“Sapin de Noël du Morvan” kokiem, kuru garums ir no 40 cm līdz 3 m, piemīt šādas īpašības:

Kritērijs	Nepieciešamā īpašība
Krāsa	Viendabīga visam kokam
Forma	Platuma/augstuma attiecība starp 0,5 un 1
Blīvums	Zaru mieturi un starpmezglu posmi ir vienmērīgi izvietoti visā koka augstumā un ir pietiekamā skaitā, lai nodrošinātu labu blīvumu
Stumbrs	Viens stumbrs koka centrā
Galotne	Taisna [augšdaļā], taču var būt arī izliekta vai deformēta, ja slīpums nepārsniedz 20 ° attiecībā pret vertikāli; garums – no garuma, kas vienāds ar augstākā mietura zaru garumu, līdz divkāršam minētajam garumam
Simetrija	Kopumā simetrisks izskats ar zariem, kas izvietoti visapkārt stumbram; vismaz četri vienāda garuma zari katrā mieturī, ja vien vairākiem starpzariem nav tāds pats [vizuālais] efekts;

“Sapin de Noël du Morvan” kokiem, kuru garums pārsniedz 3 metrus, bet ir mazāks par 15 metriem, piemīt šādas īpašības:

Kritērijs	Nepieciešamā īpašība
Krāsa	Viendabīga visam kokam
Forma	Platuma/augstuma attiecība starp 0,4 un 0,9
Blīvums	Zaru mieturi un starpmezglu posmi ir vienmērīgi izvietoti visā koka augstumā un ir pietiekamā skaitā, lai nodrošinātu labu blīvumu
Stumbrs	Viens stumbrs koka centrā
Simetrija	Kopumā simetrisks izskats ar zariem, kas izvietoti visapkārt stumbram

“Sapin de Noël du Morvan” kokam var būt viens neliels bojājums kādā vietā un viens neliels defekts.

Turpmāk tabulās izklāstīta nozīmīgu / maznozīmīgu bojājumu un defektu klasifikācija.

"Sapin de Noël du Morvan" kokiem, kuru garums ir no 40 cm līdz 3 m:

Kritērijs	Defekts / bojājums	Nozīmīgs / maznozīmīgs
Uz zariem ir ķērpji un/vai sūnas	Bojājums	Maznozīmīgs
Skuju izvietojums nav vienmērīgs	Bojājums	Maznozīmīgs
Daži zari ir nolauzti vai nokaltuši	Bojājums	Nozīmīgs
Aļģu paliekas vai kukaiņu /dzīvnieku izraisīti nelieli bojājumi	Bojājums	Maznozīmīgs
Lai nodrošinātu zaru un mezglu regulāru izvietojumu, starpmezglu posmi nedrīkst pārsniegt divkāršu iepriekšējā gada pieauguma garumu	Defekts	Nozīmīgs
Koka krāsa nav viendabīga	Defekts	Maznozīmīgs
Platuma/augstuma attiecība starp 1 un 1,33 vai 0,3 un 0,5	Defekts	Maznozīmīgs
Vairāki stumbri	Defekts	Nozīmīgs
Galotnes slīpums pārsniedz 20 ° no vertikāles	Defekts	Nozīmīgs
Galotne neatbilst tās garuma nosacījumam	Defekts	Maznozīmīgs
Koks nav simetrisks, jo tam ir mazāk nekā četri zari katrā mieturī un nav pietiekams skaits starpposma zaru, lai noslēptu šo defektu	Defekts	Nozīmīgs

"Sapin de Noël du Morvan" kokiem, kuru garums pārsniedz 3 m, bet ir mazāks par 15 m:

Kritērijs	Defekts / bojājums	Nozīmīgs / maznozīmīgs
Koka krāsa nav viendabīga	Defekts	Maznozīmīgs
Platuma/augstuma attiecība nav starp 0,4 un 0,9	Defekts	Nozīmīgs
Vairāki stumbri	Defekts	Nozīmīgs
Zaru mieturi un starpmezglu posmi nav vienmērīgi izvietoti visā koka augstumā un nav pietiekamā skaitā, lai nodrošinātu labu blīvumu	Defekts	Nozīmīgs
Koka kopējais izskats nav simetrisks, jo nav pareizs zaru izvietojums ap stumbru	Defekts	Nozīmīgs
Ciršanas un transportēšanas rezultātā ir nolauzti daži zari	Bojājums	Maznozīmīgs

4.3. *Atkāpes attiecībā uz barības iegūšanu (tikai dzīvnieku izcelsmes produktiem, kas apzīmēti ar aizsargātu cilmes vietas nosaukumu) un izejvielu iegūšanas ierobežojumi (tikai pārstrādātiem produktiem, kas apzīmēti ar aizsargātu ģeogrāfiskās izcelsmes norādi)*

—

4.4. *Konkrēti ražošanas posmi, kas jāveic noteiktajā ģeogrāfiskajā apgabalā*

Darbības, kas saistītas ar šā AĢIN marķējuma Ziemassvētku eglīšu audzēšanu (stādīšana, audzēšana, marķēšana, nociršana vai izrakšana), tiek veiktas AĢIN ģeogrāfiskajā apgabalā.

4.5. *Ar reģistrēto nosaukumu apzīmētā lauksaimniecības produkta iepakošanas, griešanas, rīvēšanas u. c. īpašie noteikumi*

Iepakošana jāveic noteiktajā ģeogrāfiskajā apgabalā, lai novērstu bojājumu rašanos produktam nosūtīšanas laikā un tādējādi saglabātu to neskartā stāvoklī. Attiecīgais iepakojums nodrošina, ka koka zarus var izkārtot gar tā stumbru, tādējādi novēršot to saķeršanos un sabojāšanu (salūšanu, skuju nobiršanu) transportēšanas laikā.

4.6. *Ar reģistrēto nosaukumu apzīmētā lauksaimniecības produkta marķēšanas īpašie noteikumi*

"Sapin de Noël du Morvan" egles identificē ar marķējumu, kurā iekļauta šāda informācija:

— atsauce uz AĢIN "Sapin de Noël du Morvan",

— kvalitātes iestādes *Excellence Végétale* kontaktinformācija,

— tirgū laistās egles sugas nosaukums (vispārpieņemtais nosaukums un nosaukums latīņu valodā),

— atsauce uz ražotāja identitāti,

— koka augstums.

5. **Ģeogrāfiskā apgabala īsa definīcija**

Šādu departamentu pašvaldības:

Kotdoras [*Côte-d'Or*] departamentā:

Aisy-sous-Thil, Bard-le-Régulier, Blanot, Brazey-en-Morvan, Champeau-en-Morvan, Dompierre-en-Morvan, Juillenay, Lacour-d'Arcenay, Liernais, Ménessaire, Molphey, (La) Motte-Ternant, Montigny-Saint-Barthemy, Montlay-en-Auxois, Précy-sous-Thil, (La) Roche-en-Brenil, Rouvray, Saint-Andeux, Saint-Didier, Saint-Germain de Modéon, Saint-Martin-de-la-Mer, Saulieu, Savilly, Sincey-les-Rouvray, Thoisy-la-Berchère, Vianges, Vic-sous-Thil, Villargoix un *Villiers-en-Morvan*;

Njevras [*Nièvre*] departamentā:

Alligny-en-Morvan, Arleuf, Avrée, Bazoches, Blismes, Brassy, Cervon, Chalaux, Château-Chinon (Campagne), Château-Chinon (Ville), Châtin, Chaumard, Chiddes, Corancy, Dommartin, Dun-les-Places, Dun-sur-Grandry, Empury, Fâchin, Fléty, Gâcogne, Gien-sur-Cure, Glux-en-Glenne, Gouloux, Larochemillay, Lavault-de-Frétoy, Lormes, Luzy, Marigny-l'Église, Mhère, Millay, Montigny-en-Morvan, Montreuillon, Montsauche-les-Settons, Moulins-Engilbert, Mouron-sur-Yonne, Moux-en-Morvan, Onlay, Ouroux-en-Morvan, Planchez, Poil, Pouques-Lormes, Préporché, Saint-Agnan, Saint-André-en-Morvan, Saint-Brisson, Saint-Hilaire-en-Morvan, Saint-Honoré-Les-Bains, Saint-Léger-de-Fougeret, Saint-Martin-du-Puy, Saint-Péreuse, Sémelay, Sermages, Vauclaix un *Villapourçon*;

Sonas un Luāras [*Saône-et-Loire*] departamentā:

Anost, Autun, Barnay, Brion, Broye, (La) Celle-en-Morvan, (La) Chapelle-Sous-Uchon, Charbonnat, Chissey en Morvan, (La) Comelle, Cussy en Morvan, Dettey, Étang-sur-Arroux, (La) Grande-Verrière, Laizy, Lucenay-l'Évêque, Mesvres, (La) Petite-Verrière, Roussillon-en-Morvan, Saint-Didier-sur-Arroux, Saint-Léger-sous-Beuvray, Saint-Nizier-sur-Arroux, Saint-Prix, Sommant, (La) Tagnière, Thil-sur-Arroux un *Uchon*;

Jonas [*Yonne*] departamentā:

Avallon, Beauvilliers, Bussières, Chastellux-sur-Cure, Cussy-les-Forges, Domecy-sur-Cure, Island, Magny, Pontaubert, Quarré-les-Tombes, Saint-Brancher, Saint-Germain-des-Champs, Saint-Léger-Vauban un *Sainte-Magnance*

6. **Saikne ar ģeogrāfisko apgabalu**

Dabas faktori

Saikne starp "Sapin de Noël du Morvan" un ģeogrāfisko apgabalu ir balstīta uz šā produkta īpašo kvalitāti, kas saistīta ar šo apgabalu

"Sapin de Noël du Morvan" ģeogrāfiskā apgabala robežas nosaka, pamatojoties uz kritērijiem, kas saistīti ar augsni, klimatu un vēsturi. Apgabals atrodas Morvānas [*Morvan*] granīta kalnu masīvā, t. i., Centrālā masīva [*Massif Central*] ziemeļu daļā. Reģiona augstums v.j.l. pakāpeniski palielinās virzienā no ziemeļiem uz dienvidiem, Morvānas augstāko punktu – 901 metru – sasniedzot Ofolēna [*Haut Folin*] virsotnē. Apgabala vidējais augstums ir 600 metri.

Pašreizējā augsne sastāv no skābas brūnzemes, kas veidojusies uz granīta smiltīm. Šīs augsnes ir pārāk nabadzīgas lauksaimniecības vajadzībām, un tām ir šādas īpašības:

— smilšmāla-smilts tekstūra,

— skābs pH: 4–5,

— būtisks fosforskābes un katjonu ķīmiskais deficīts,

— liela apmaiņas spēja augsnes virsējā daļā – 20 mg/100 g, kas strauji samazinās, palielinoties dziļumam, un smilšu līmenī nokrītas līdz dažiem miliekvivalentiem,

— ūdens uzkrāšanās rezerve ir lielāka par 1 mm ūdens uz vienu augsnes cm.

Morvānā ir "ilga un skarba ziema, vēls pavasaris un karsta, bet īsa vasara" (Sirugue, "Le Morvan, inventaire cartographique des paysages et du patrimoine naturel" (Morvāna, ainavu un dabas mantojuma kartēšana), 2008). Ir novērojamas būtiskas atšķirības starp dažādiem gadiem. Apgabalā ir liels nokrišņu daudzums, mērena temperatūra un biežu salnu risks.

Nokrišņu daudzums Morvānā dažādos gados var atšķirties pat divkārtīgi. Pirmajā kalnu grēdas zonā, kas aiztur mākoņus no Atlantijas okeāna piekrastes, Morvānā nolīst / sasnieg vidēji 1 000 mm nokrišņu gadā (sadalījumā pa 200 dienām).

Pieaugot augstumam, nokrišņu daudzums palielinās, t. i., augstumā starp 300 un 400 metriem virs jūras līmeņa tie ir vidēji 800 mm/gadā un 900 metru augstumā – vairāk nekā 1 600 mm/gadā. Nokrišņu sezonālais sadalījums iezīmējas arī ar sausāku sezonu no marta līdz oktobrim un mitrāku sezonu no novembra līdz februārim.

Okeāna ietekmes rezultātā vidējā temperatūra ir mērena. Tā svārstās no –2 °C līdz + 4 °C ziemā un no + 10 °C līdz + 25 °C vasarā. Tomēr šie vidējie rādītāji neatspoguļo temperatūru plašo diapazonu, kas dažkārt pārsniedz pat 20 °C vienā dienā. Salnas mēdz būt ļoti bieži, t. i., vidēji 100 dienas gadā, un dažkārt tās ir spēcīgas. Ir visai ierasts, ka augustā ieleju lejasdaļā temperatūra noslīd nedaudz zem nulles.

Cilvēkfaktori

Ziemassvētku eglītes ideja vēsturiski ir saistīta ar protestantu kultūru, it īpaši Vācijā un Skandināvijā, kur tā bija plaši izplatīta jau 16. gadsimtā. Francijā šī tradīcija attīstījās pēc 2. pasaules kara un vācu okupācijas, it sevišķi Parīzē. Pateicoties ciešajām tirdzniecības saiknēm ar galvaspilsētu, izmantojot upju transportu, laikā, kad koki tika audzēti lauksaimniecībai citādi grūtā periodā, šis jaunais pieprasījums nesa Morvānai lielus ieguvumus. Mežu izciršanā iegūtās egles tika nosūtītas uz Parīzes tirgu.

Pieprasījums strauji pieauga, un ar mežu izciršanā iegūtajiem kokiem vairs nepietika. Tā aizsākās un strauji attīstījās mūsdienās pazīstamo Ziemassvētku eglīšu audzēšana. Arvien lielāks skaits meža zemes gabalu īpašnieku izmantoja šo iespēju, izvēloties to kā savu galveno darbības virzienu vai nolūkā papildināt citus ienākumu avotus. Morvānas lauksaimnieki dažādoja savu saimniecisko darbību, audzējot Ziemassvētku eglītes arī lauksaimniecības zemes gabalos, kuri bija visgrūtāk apstrādājami, taču bija piemēroti Ziemassvētku eglīšu audzēšanai.

Audzēšanas paņēmieni tika pakāpeniski uzlaboti – dažkārt pat piecās audzētāju paaudzēs. Pamazām tikai uzkrāta un nodota tālāk īsta zinātība. Sākot ar stādīšanu, visi Ziemassvētku eglīšu audzēšanas posmi tiek veikti Morvānā. Dažas stādaudzētavas ir specializējušās arī jauno stādu audzēšanā, tomēr līdz šim apgabala ražotāji šajā aspektā joprojām nav spējuši būt pilnībā autonomi. Šajā jomā ir izveidojusies vesela nozare, un daudzi uzņēmumi, piemēram, koka statīvu ražotāji, izejmateriālu, iekārtu piegādātāji u. c., ir sasaistījuši savu darbību ar Ziemassvētku eglīšu audzēšanu.

Produkta specifika

"Sapin de Noël du Morvan" ir raksturīgas šādas īpašības:

— proporcionāla un simetriska forma un viens taisns stumbrs,

— regulāri izvietoti un blīvi zari un taisna un proporcionāla galotne,

— viss koks viendabīgā krāsā: tumši zaļā [parastajām] eglēm un Nordmaņa balteglēm un zilganzaļā – staltajām balteglēm,

— svaigs stāvoklis un labs skuju saglabāšanas potenciāls pēc nociršanas.

Cēloniskā saikne

Morvānas kalnu ģeogrāfiskais novietojums kopā ar attiecīgajām augsnēm un klimatu nodrošina kokiem ideālus augšanas apstākļus. Šajā Burgundijas granīta kalnu masīvā ražotāji audzē Ziemassvētku eglītes jau gandrīz simts gadus. Viņu zinātība apvienojumā ar platību ģeogrāfisko izvietojumu ļauj izaudzēt augstas kvalitātes kokus. Audzētāju zinātība atspoguļojas zaru apgriešanas darbībās, kas tiek veiktas visā koku dzīves ciklā: dubultu galotņu nogriešana, retināšana pie pamatnes, blīvuma palielināšana, apgriežot kokus sānos, vai pat pumpuru izkniebšana. Audzētāju pieredze un prasmes ļauj arī atlasīt kokus, veicot individuālu marķēšanu.

Papildus tam audzētājiem ir jāievēro arī videi nekaitīgas prakses, jo viņi atrodas Morvānas reģionālajā dabas parkā. Lai saglabātu Morvānas ekosistēmu – it īpaši augsnes – ir aizliegta koku audzēšanas konteineros. Šis aizliegums ir noteikts, lai novērstu augsnes slāņa samazināšanos un noplicināšanos Morvānā. Koku audzēšanai podos izmanto kompostu. Turklāt šī ģeogrāfiskā vide ir labvēlīga ļoti lielu koku audzēšanai. Saistībā ar to ir attīstījies zināšanu kopums par koku apsaimniekošanu, un rezultātā ir izveidoti noteikti zemes gabali ļoti lielu koku audzēšanai. Gadu gaitā, veicot izciršanu, ražotāji atlasa kokus, kas izaugs ļoti lieli.

Tā kā augsnes ir diezgan nabadzīgas, koku augšanas temps ir mērens. Izaudzētie koki ir viendabīgi, ar cieši izvietotiem zaru mieturiem. Blīvumu var palielināt, izmantojot atbilstošas apgriešanas metodes. "Sapin de Noël du Morvan" egļu kvalitāte īpaši ir saistīta ar to izturību.

Noturība pret salnam ir aklimatizācijas mehānisms, ko izraisa dienu saīsināšanās un rudens temperatūras pazemināšanās zem 5 °C. Tas pastiprinās, kad temperatūra nokrītas nedaudz zem nulles. Šo parādību lielā mērā labvēlīgi ietekmē arī Morvānai raksturīgie skarbie klimatiskie apstākļi.

Šie apstākļi liek kokiem ļoti agri, pirms ciršanas, ieslīgt miera stāvoklī. Šis miera stāvoklis īpaši labvēlīgi ietekmē skuju un krāsas saglabāšanu laika gaitā. Šo svaigo stāvokli ļauj saglabāt arī vēlīna koku nociršana vai izrakšana.

Pašlaik Morvāna ar 1 500 hektāriem stādījumu ir lielākais šāda veida audzēšanas reģions Francijā. Katru gadu aptuveni 100 audzētāji, kuri, apvienojot savus resursus, ir attīstījuši ievērojamu zinātību un radījuši unikālu sinerģiju, izaudzē ap 1,2 miljoniem Ziemassvētku eglīšu.

Šajā mazāk attīstītajā lauku apgabalā šāda darbība ir ļoti būtiska tieši saimnieciskā ziņā. *Saulieu* komūnā ik pēc četriem gadiem, jūnijā, notiek "Sapin Expo" koku izstāde. Tas ir pasākums, kuru nedrīkst palaist garām neviens Ziemassvētku eglīšu nozares profesionālis no Morvānas un ārpus tās.

"Sapin de Noël du Morvan" ir kļuvis par spēcīgu reģiona simbolu. "Sapin de Noël du Morvan" egles grezno prestižākās vietas Parīzē, piemēram, Senātu un Parīzes Operu. Jau daudzus gadus Francijas dabisko Ziemassvētku eglīšu asociācija (*AFSNN*) ir dāvinājusi Nordmaņa eglīti Elizejas pils galvenā pagalma izrotāšanai, šādā veidā tai lepni pārstāvot Morvānas apgabalu.

Atsauce uz produkta, kas apzīmēts ar attiecīgo ģeogrāfiskās izcelsmes norādi, specifikācijas publikāciju:

https://extranet.inao.gouv.fr/fichier/CDCSapinNoelMorvan-250702.pdf